

Duurzaamheidsbeleid

Duurzaamheidsbeleid

Nathalie van Wijngaarden - Kombolitis
Staffunctionaris Vastgoed en Facilitaire Zaken
Vredenhoflaan 370
T 0118 - 448 448
E nathalie.kombolitis@amarijn.nl

Beleidsnota Duurzaamheid en Milieu 2026 – 2030 → goed specificeren dat de review over 3 jaar is.

Dit beleid duurzaamheid en milieu is opgesteld door de milieucoördinator, besproken met direct betrokken managers en vervolgens vastgesteld door de Raad van Bestuur. Dit beleid wordt over 3 jaar gereviewd.

Ingang per: 01-04-2026

Evaluatie per: 01-04-2029

Datum: 31-03-2026

Dhr. J. Wielaart

Voorzitter Raad van Bestuur

.....

LEESWIJZER

In dit document leest u achtereenvolgens:

1. Aanleiding tot het opstellen van dit document
2. Onze doelstellingen voor duurzaamheid en milieu
3. Werkwijze om dit beleid uit te voeren

Inleiding en positionering

Stichting Amarijn staat voor het leveren van goede, veilige en mensgerichte zorg in een omgeving die gezond is voor cliënten, medewerkers en maatschappij. Duurzaamheid speelt hierin een onlosmakelijke rol. De zorgsector heeft een grote impact op energieverbruik, grondstoffengebruik en milieubelasting, en tegelijkertijd een belangrijke verantwoordelijkheid in het beschermen van gezondheid – nu en in de toekomst.

Dit duurzaamheidsbeleid beschrijft hoe Stichting Amarijn duurzaamheid structureel integreert in haar vastgoed, bedrijfsvoering, zorgprocessen en organisatieontwikkeling. Het beleid vormt een strategisch kader voor de periode 2026–2030 en sluit aan bij het meerjarenbeleidsplan en het daarin benoemde Basis Fundament. Duurzaamheid wordt daarin gezien als een randvoorwaarde voor toekomstbestendige zorg en een middel om doelmatiger, veiliger en gezonder te werken.

Het beleid is opgesteld door de duurzaamheidscoördinator, besproken met direct betrokken managers en vastgesteld door de Raad van Bestuur. Jaarlijks wordt de voortgang geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Scope

Dit duurzaamheidsbeleid heeft een strategische en organisatie brede reikwijdte. Het beleid is van toepassing op alle onderdelen van Stichting Amarijn, waaronder:

- alle zorglocaties en ondersteunende diensten;
- alle medewerkers, ingehuurde krachten en vrijwilligers;
- alle vastgoedobjecten, facilitaire processen, bedrijfsvoering en zorgprocessen;
- alle relevante inkoop-, logistieke en leveranciersketens.

Hoewel het beleid geldt voor de gehele organisatie, wordt de implementatie stapsgewijs uitgevoerd per locatie. Dit gefaseerde proces sluit aan op:

- de mate van gereedheid van locaties,
- het traject richting certificering volgens de Milieuthermometer Zorg (MTZ).

De gefaseerde aanpak zorgt ervoor dat:

- locaties de maatregelen kunnen uitvoeren in een volgorde die past bij hun gebouwkenmerken, processen en teamstructuur;
- investeringen en middelen doelmatig worden ingezet;
- voortgang aantoonbaar wordt gerealiseerd richting MTZ-certificering
- de organisatie in het geheel de strategische doelstellingen van dit beleid behaalt.

Dit beleid vormt daarmee het **overkoepelende kader**, terwijl de uitvoering **per locatie en per pijler** wordt geconcretiseerd en aantoonbaar geborgd via MTZ-audits, kwartaalrapportages en de jaarlijkse directiebeoordeling.

Aanleiding

Hieronder staan de twee belangrijkste aanleidingen voor dit beleidsplan milieu en duurzaamheid.

Green Deal “Duurzame Zorg 3.0”

Zorgaanbieders in Nederland zijn grootverbruikers van bijvoorbeeld energie, water en grondstoffen voor catering. Daardoor is er veel winst te behalen. Om de verduurzaming in de zorg te versnellen ondertekenden ruim 150 partijen 8 december 2022 de derde landelijke Green Deal voor de zorg: “Duurzame Zorg 3.0”. Dit is een vervolg op de eerste Green Deal in 2015 en de tweede Green Deal in 2018. Verduurzaming in de zorgsector is sinds die tijd flink in de versnelling geraakt en staat nu bij het ministerie van VWS en andere ministeries hoog op de agenda.

De Green Deal 3.0 spitst zich toe op vijf thema’s:

1. Gezondheidsbevordering
2. Kennis & bewustwording
3. CO2-reductie
4. Circulair
5. Medicijnen

Gezondheidsbevordering

De zorgsector zet in op de gezondheid van de bevolking, patiënten, cliënten en medewerkers. Het gaat om het voorkomen van ziekte, creëren van een gezonde leefomgeving en het bevorderen een gezonde leefstijl. Dit zorgt voor meer gezonde levensjaren en een afname van het zorggebruik.

Acties onder dit thema zijn onder meer:

- Bevorderen fysieke en mentale gezondheid van de bevolking, patiënten/cliënten én medewerkers.
- Gezonde, gevarieerde, meer plantaardige en duurzame voeding voor burgers, cliënten/patiënten en medewerkers.
- Nieuwe kennis en ervaring over een gezondheid bevorderende leef- en werkomgeving in en rondom zorglocaties toepassen.

Kennis & bewustwording

Het is noodzakelijk dat alle professionals in de zorg, van bestuurder tot artsen, verpleegkundigen, facilitaire ondersteuners en studenten geïnformeerd zijn over de relatie tussen menselijk handelen, klimaatcrisis, milieuvervuiling en gezondheid.

Benoemde acties gaan over scholing en ontwikkelen van de benodigde kennis door onderzoek en dialoog. Voor alle betrokken partijen liggen daar taken. Denk aan zorgbranches, beroepsverenigingen, zorgaanbieders, verzekeraars, zorgkantoren, ministerie van VWS en de andere ministeries.

CO2-reductie

Voor de aanpak van de klimaatcrisis is het op zeer korte termijn reduceren van CO2-emissies naar nul essentieel en passend bij de missie van de zorg. De zorgsector sluit hier aan op het landelijk Klimaatakkoord en overheidsbeleid dat als doel voor 2030 ten minste 55% CO2-reductie stelt. Dit loopt via aandacht voor het vastgoed, interne processen en alle vervoerstromen.

Voor bestaande gebouwen:

- Stoppen met aardgas
- Besparen op elektrische energie
- Eigen duurzame energie opwek, denk aan zonnepanelen

En voor nieuwe gebouwen:

- Meer doen dan wetgeving BENG, kennis opdoen voor ENG
- Meenemen CO2-emissies door productie en embedded CO2 door bouwmaterialen

En voor mobiliteit:

- Uitfaseren eigen auto's op fossiele brandstof
- Aanleggen laad-infrastructuur
- Inkoopcriteria aan leveranciers voor aanleveren goederen
- Stimuleren medewerkers voor duurzaam woon-werkvervoer

Circulair werken

Voor de aanpak van de milieu- en grondstoffen crisis werken de zorgaanbieders aan circulaire zorg. Voor 2030 sluit de zorg aan op het landelijk beleid voor 50% verminderen primair grondstofverbruik. Voor de zorg zijn de omvang van de afvalstromen meetbare indicatoren om te werken aan circulaire zorg. Voor het thema circulaire zorg zijn in de Green Deal Zorg doelen afgeleid vanuit het landelijk regeerakkoord, waarin staat:

Doelen 2030:

- Minimaal 75% minder restafval
- Minimaal 50% minder primair grondstoffenverbruik

Vertaald naar de Green Deal Zorg zijn de doelen voor 2026:

- Minimaal 25% minder restafval
- Meer herbruikbare medische hulpmiddelen
- Minder Incontinentiemateriaal

Per afdeling van cure en care kan na analyse van het grondstoffenverbruik gedacht worden over:

- Zinnige zorg en minder gebruik van hulpmiddelen
- Hergebruik boven wegwerp
- Inkoopcriteria voor duurzame medische hulpmiddelen
- Gezonde en duurzame voeding

Medicijnen

Voor de aanpak van de milieuverontreiniging en oppervlaktewater in het bijzonder gaat de zorg aan de slag met vermindering van medicijngebruik met speciale aandacht voor milieubelastende medicijnen.

Voor thema medicijnen en milieu zijn meerdere partijen aan zet. Er liggen taken voor:

- Het ministerie van VWS voor onderzoek en ontsluiten kennis over milieudruk van medicijnen en beschikbare alternatieven.
- Het ministerie van IenW voor onderzoek naar passende waterzuivering voor medicijnresten, centraal en/of decentraal.
- Gepast voorschrijfgedrag door medici.
- Gepaste verstrekking door apothekers.
- Gepaste inkoop door zorgverzekeraars.
- Zorgaanbieders voor instructie aan patiënten/cliënten en gepaste omgang medewerkers met medicijnen en opvang en verwerking van medicijnresten.

Stichting Amarijn is 31-03-2026 toegetreden tot de Green Deal “Duurzame Zorg 3.0”. Hiermee draagt de organisatie haar duurzame ambitie uit. Tevens biedt dit de mogelijkheid om kennis uit te wisselen en zo sneller stappen te zetten richting een duurzame bedrijfsvoering.

EED en Informatieplicht

EED

Sinds 15 juli 2015 is ook in Nederland de Europese Energie Efficiency Directive (EED) van kracht. De vertaling van deze wetgeving heet de ‘Energie Efficiëntie Richtlijn’ (EER). De EER verplicht grote bedrijven (> 250 fte, of > 50 miljoen euro omzet en > 43 miljoen euro balanstotaal) om iedere 4 jaar een energieaudit uit te laten voeren.

Stichting Amarijn wil aan de EED voldoen door de CO2-Routekaart op te stellen. De CO2-routekaart voldoet als goedgekeurd format om in te leveren bij RVO.

Informatieplicht

De Informatieplicht geldt voor alle locaties met meer dan 50.000 kWh of 25.000 m³ aardgasverbruik. Dit dubbelt met de EED. Met het ministerie van Economische Zaken (EZK) is in de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 de afspraak voor harmoniseren wetgeving gemaakt. In vervolg hierop is nu met EZK afgesproken dat de CO2-Reductietool met informatie over de (nieuwe) erkende maatregelen gebruikt mag worden voor de Informatieplicht.

Visie op duurzaamheid

Voor Stichting Amarijn betekent duurzaamheid: zorg dragen voor mensen én voor de leefomgeving waarin zorg wordt verleend. Duurzame keuzes dragen bij aan:

- een gezonde en veilige leef- en werkomgeving;
- de kwaliteit en continuïteit van zorg;
- doelmatig gebruik van middelen;
- toekomstbestendigheid van de organisatie.

Duurzaamheid wordt niet gezien als een losstaand thema, maar als onderdeel van professioneel handelen, zorgverlening en besluitvorming. Daarbij weegt Amarijn duurzaamheid altijd samen met kwaliteit van zorg, cliëntveiligheid, regelgeving en betaalbaarheid.

Strategische doelstellingen en pijlers

Het duurzaamheidsbeleid van Stichting Amarijn sluit aan bij het 'Basis Fundament' van het meerjarenbeleidsplan. Duurzaamheid is een essentieel onderdeel van het op orde krijgen van de basis binnen onze organisatie. Door duurzaamheid te integreren in dit fundament, zorgen we ervoor dat milieubewuste keuzes en verantwoord gebruik van middelen structureel verankerd zijn in onze bedrijfsvoering en zorgprocessen. Dit vormt de basis voor verdere ontwikkeling en innovatie.

Stichting Amarijn heeft op basis van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 en de thema's van de Milieuthermometer Zorg vijf duurzaamheidspijlers opgesteld (zie bijlage 1 voor de Compliance Matrix). Deze pijlers vormen de structuur van het duurzaamheidsmanagementsysteem en zorgen voor samenhang tussen wettelijke verplichtingen, certificeringseisen en onze eigen ambities. Door deze indeling kunnen we gerichte acties plannen, voortgang monitoren en transparant rapporteren over onze bijdrage aan een duurzame zorgsector.

KLIMAAT & ENERGIE

Energie • Vervoer • Luchtkwaliteit • Vastgoed

CIRCULAIRE BEDRIJFSVOERING

Afval en grondstoffen • Inkopen • Reiniging • Voeding en catering

VEILIGHEID & OMGEVING

Water en afvalwater • Gevaarlijke stoffen • Groenbeheer

GROENE ZORG

Groene zorgproces

TOEKOMSTBESTENDIGE ORGANISATIE

Management en organisatie • Communicatie en bewustwording • Innovatie

Uitwerking van de duurzaamheidspijlers

Per pijler zijn concrete doelstellingen geformuleerd om richting te geven aan onze acties en om voortgang meetbaar te maken. Deze doelstellingen sluiten aan bij de eisen van de Milieuthermometer Zorg en de afspraken uit de Green Deal.

Pijler 1: Klimaat & Energie

Relevante MTZ-thema's: Energie (2), Lucht (5), Vervoer (9), Vastgoed (11)

Relevante doelen Green Deal Duurzame Zorg 3.0: Doel 2: Halvering van de CO₂-uitstoot.

Doelstelling

In 2030 reduceert Amarijn de totale CO₂-uitstoot (scope 1 & 2) met 50% t.o.v. 2018, door uitvoering van de portefeuilleroutekaart, optimalisatie van luchtbehandeling en binnenklimaat en het stimuleren van emissiearme mobiliteit.

Toelichting

De route naar 30% reductie combineert structurele vastgoedverbeteringen met slimme sturing van installaties. We verlagen de energiebehoefte via isolatie, optimalisatie- en inregelmaatregelen en elektrificatie waar de gebouwschil en het afgiftesysteem dat toelaten. Met zonnepanelen vergroten we het aandeel hernieuwbare energie en verlagen we piekverbruik. Dit alles gebeurt gefaseerd volgens de portefeuilleroutekaart, met focus op locaties met de grootste impact, een verantwoorde businesscase en het strategisch vastgoedplan.

Energiebesparing gaat hand in hand met gezondheid en comfort. We sturen op feitelijke waarden (CO₂-ppm, temperatuur, ventilatiebalans) en passen kloktijden, nachtverlaging en vraagsturing toe zonder concessies aan luchtkwaliteit of infectiepreventie. In mobiliteit verschuiven we naar EV en fiets en ondersteunen we dit met laadinfrastructuur en route-optimalisatie.

KPI's

- CO₂-footprint (ton; scope 1 & 2) en per fte
- Energie-intensiteit: kWh/m² (elektra) en m³ gas/m²
- Aandeel hernieuwbare energie (%) en PV-opwek (kWh)
- % zakelijke km emissiearm (EV/fiets)
- Binnenklimaat: % tijd < 1200 ppm CO₂

Borging & monitoring

- Kwartaalrapportages; jaarlijkse directiebeoordeling
- Koppeling met routekaart en meerjarenonderhoud/-begroting
- Interne audit MTZ
- Plan & Evaluatie Duurzame Mobiliteit

Pijler 2: Circulaire Bedrijfsvoering

Relevante MTZ-thema's: Afval & Grondstoffen (6), Voeding & Catering (7), Reiniging & Desinfectie (8), Inkoop (10)

Relevante doelen Green Deal Duurzame Zorg 3.0: Doel 3 – Circulair en zuinig met grondstoffen

Doelstelling

Eind 2028 wijken alle intramurale locaties minder dan 20% af ten opzichte van de benchmarkgetallen van de totale massa ongesorteerd bedrijfsafval t.o.v. het totaal van de branche en zijn alle raamovereenkomsten getoetst aan duurzame inkoopcriteria.

Binnen de bedrijfsvoering, waaronder voeding, catering en reiniging, sturen we op minder verspilling en duurzamere producten; in de voedingsvoorziening wordt een overwegend plantaardige eiwitverhouding (≥50%) nagestreefd, conform MTZ.

Toelichting

Circulaire bedrijfsvoering start met het voorkomen van afval aan de bron en het maken van bewuste keuzes in inkoop. We verhogen de kwaliteit van scheiding, kiezen voor producten met erkende milieukeurmerken en gebruiken contracten om circulariteit, hergebruik en levensduur te stimuleren. Dit vermindert restafval en ondersteunt financiële doelmatigheid door minder onnodig materiaal- en volumeverbruik.

In voeding en catering ligt de nadruk op het beperken van verspilling en een verschuiving naar een overwegend plantaardige eiwitmix, passend bij gezondheid en gastvrijheid. In reiniging beperken we milieu- en gezondheidsbelasting via efficiënte methoden (zoals microvezel), juiste doseringen en productkeuze op basis van erkende keurmerken. Locaties werken dit uit in hun jaarlijkse plannen, afgestemd op processtromen en bewonersprofielen.

KPI's

- Afvalscheidingspercentage; restafval per cliënt (per locatie)
- Raamovereenkomsten getoetst aan duurzame inkoopcriteria (%)
- Plantaardige eiwitverhouding binnen voeding (%)
- Aandeel voedings- en reinigingsproducten met erkend keurmerk (%)

Borging & monitoring

- Interne audit MTZ
- Contractbeheer met duurzaamheidscriteria en supplier-reviews
- Interne procesevaluaties op verspilling (voeding/reiniging)
- Plan & Evaluatie Duurzame Grondstoffen
- Plan & Evaluatie Duurzame Voeding
- Plan & Evaluatie Duurzame Schoonmaak
- Plan & Evaluatie Duurzaam Inkoop

Pijler 3: Veiligheid & Omgeving

Relevante MTZ-thema's: Water & Afvalwater (3), Gevaarlijke Stoffen (4), Groenbeheer (12)

Relevante doelen Green Deal Duurzame Zorg 3.0: Doel 4 – Milieubelastende impact van medicatie en stoffen

Doelstelling

In 2030 voldoen alle intramurale locaties aan het vereiste waterverbruik per cliënt per jaar (<60 m³) en is het streven om 100% aantoonbare naleving te realiseren van PGS-15 voor gevaarlijke stoffen en gifvrij terreinbeheer ter bevordering van biodiversiteit en bescherming van bodem en water.

Toelichting

Veiligheid en een gezonde leefomgeving zijn randvoorwaardelijk voor goede zorg. We borgen veilig voorraadbeheer, opslag en toepassing van gevaarlijke stoffen via duidelijke werkafspraken, scholing en periodieke controles. Zo beperken we risico's voor bewoners, medewerkers en omgeving en voldoen we aantoonbaar aan wet- en regelgeving.

We werken waterbewust door verbruik te monitoren, verspilling tegen te gaan en waar mogelijk waterbesparende voorzieningen toe te passen, zonder concessies aan hygiëne of zorgkwaliteit. Met chemievrij terreinbeheer bevorderen we biodiversiteit, beperken we belasting van bodem en oppervlaktewater en versterken we de kwaliteit en beleving van groene buitenruimten.

KPI's

- Compliance-score milieu-inspecties / PGS-15
- Waterverbruik (m³) per cliënt/jaar
- # locaties met gecertificeerd gifvrij beheer

Borging & monitoring

- Jaarlijkse compliancecheck gevaarlijke stoffen; taken & bevoegdheden geborgd
- Waterverbruiksanalyse en reductiemaatregelen per locatie
- Contractuele borging van gifvrij beheer; periodieke prestatie-review
- Interne audit MTZ
- Plan & Evaluatie Reductie Gevaarlijke Stoffen

Pijler 4: Groene Zorg

Relevante MTZ-thema's: Groene Zorgproces (14)

Relevante doelen Green Deal Duurzame Zorg 3.0: Doel 1 – Gezondheidsbevordering, Doel 3 – Circulair en zuinig met grondstoffen.

Doelstelling

Uiterlijk 31 december 2026 verminderen we onze milieu-impact en versterken we het cliëntwelzijn door binnen het zorgproces:

- het foutief afvoeren van medicatieafval te reduceren tot minder dan 5%,
  - o Aantal meldingen van foutief aanbieden t.o.v. aantal ophaalmomenten per jaar.
- het onnodig gebruik en verbruik van zorgmaterialen (handschoenen, incontinentiemateriaal en onderleggers) te verminderen door bewustwordingscampagne en scholing,
  - o Bewustwording d.m.v. teamoverleggen.
  - o Scholing d.m.v. verplichte microlearning handschoenengebruik.
- en te realiseren dat minimaal 98% van de cliënten dagelijks bewegen op een wijze die cliëntspecifiek is afgestemd op hun mogelijkheden en belastbaarheid, door dit vast te leggen en te monitoren in het zorgleefplan.
  - o Beweegmeter is bij iedere cliënt ingevuld.
  - o Bij een score van 1 volgt episode BA, bij meer dan 1 een episode van FYS.

Toelichting

Stichting Amarijn versterkt duurzaamheid binnen het zorgproces door gericht te werken aan het terugdringen van medicatievervuiling, het verminderen van onnodig materiaalgebruik en het bevorderen van dagelijks bewegen voor cliënten. Door medicatieafval correct af te voeren beperken we de milieubelasting en verhogen we de veiligheid; meldingen worden systematisch gemonitord om blijvend te verbeteren. Tegelijkertijd ondersteunen bewustwording in de teams en verplichte scholing in verantwoord materiaalgebruik een doelmatige inzet van handschoenen, incontinentiemateriaal en onderleggers, waarbij kwaliteit en hygiëne altijd voorop blijven staan.

Bewegen wordt een vast onderdeel van het zorgleefplan, zodat vrijwel alle cliënten dagelijks een vorm van activiteit krijgen die past bij hun mogelijkheden en belastbaarheid. De beweegmeter en daaropvolgende interventies borgen dat dit niet vrijblijvend is, maar onderdeel van het reguliere zorgproces. Door deze drie thema's geïntegreerd aan te pakken, realiseren teams zowel een meetbare vermindering van milieu-impact als een aantoonbare verbetering van cliëntwelzijn.

KPI's per thema

1. Minder foutieve afvoer van medicatieafval (onderdeel van het zorgproces)

- Percentage medicatie dat correct wordt afgevoerd via apotheek/retourprocedure (≥ 95%)
- Percentage cliënten met een actueel medicatieoverzicht (binnen 2 dagen) (≥ 98%)

2. Duurzaam gebruik van materialen binnen het zorgproces (handschoenen, incontinentiemateriaal, onderleggers)

- Percentage cliënten met incontinentiemateriaal met ingebouwde vochtindicator ($\geq 50\%$)
- Aantal bestelde niet-wasbare onderleggers/celstofmatjes (0%) (mogen niet meer)
- Gebruik van onderleggers alleen op indicatie van ergo volgens zorgafspraken en beschikbare hulpmiddelen ($\geq 75\%$)
- Aantal medewerkers dat scholing heeft gevolgd over bewust en professioneel materiaalgebruik in het zorgproces, waaronder steriele handschoenen ($\geq 98\%$)

3. Voldoende beweging, cliëntspecifiek en naar kunnen

- Percentage cliënten met ingevulde beweegmeter in het zorgplan (binnen 6 weken) ($\geq 98\%$)
- Percentage cliënten met score 1 in beweegmeter in combinatie met episode van bewegegoed (afgestemd op mobiliteit, belastbaarheid en wensen) ($\geq 98\%$)
- Percentage cliënten met score van meer dan 1 in beweegmeter in combinatie met episode van fysiotherapeut (afgestemd op mobiliteit, belastbaarheid en wensen) ($\geq 98\%$)

Borging & monitoring

- Periodieke teambesprekingen; managementrapportage van voortgang
- Interne audit MTZ
- Analyseresultaten van scholing vanuit het Leerhuis
- Periodieke monitoring van de beweegmeter

Pijler 5: Toekomstbestendige Organisatie

Relevante MTZ-thema's: Management & Organisatie (1), Communicatie & Bewustwording (13), Innovatie (15)

Relevante doelen Green Deal Duurzame Zorg 3.0: Doel 5 – Vergroten van bewustwording en kennis

Doelstelling

Duurzaamheid is integraal geborgd in besturing en cultuur. Het streven is om voor alle intramurale locaties in 2030 een MTZ-certificaat (Bron) te behalen. Medewerkerbetrokkenheid en innovatie worden versterkt via centrale campagnes, scholing en pilots.

Toelichting

Duurzaamheid vraagt om structuur, eigenaarschap en transparantie. We verankeren doelen, resultaten en verbeteracties in de planning- & controlcyclus en rapporteren structureel aan de RvB. Heldere rollen en competenties zorgen dat iedereen weet wat nodig is en hoe hij of zij kan bijdragen.

Om duurzaamheidsambities aantoonbaar en structureel te verankeren binnen de zorgorganisatie, kiest Stichting Amarijn voor certificering volgens de Milieuthermometer Zorg. Dit keurmerk is breed erkend binnen de zorgsector en sluit goed aan bij onze dagelijkse praktijk. Het biedt een duidelijke en haalbare route om milieuprestaties te verbeteren, met aandacht voor thema's zoals energie, afval, water, schoonmaak en duurzame inkoop. De Milieuthermometer Zorg kent drie niveaus:

- **Bron** (basismaatregelen en naleving wetgeving)
- **Zilver** (inclusief duurzaam inkopen en vastgoed, met groeiend directiecommitment)
- **Goud** (uitgebreide borging, klimaatplannen, duurzaam voedingsbeleid en transparante verslaggeving, gekoppeld aan het nationale keurmerk Milieukeur).

Door te kiezen voor de Milieuthermometer Zorg zorgen we voor een gestructureerde aanpak die zowel praktisch uitvoerbaar als ambitieus is.

Tegelijk stimuleren we leren en vernieuwen. Via scholing vergroten we kennis en bewustzijn, via pilots testen we oplossingen in de praktijk en schalen we succesvolle initiatieven op. Zo groeit duurzaamheid uit tot een vanzelfsprekend onderdeel van besluiten en dagelijks handelen.

KPI's

- MTZ-certificeringsniveau per locatie
- % medewerkers dat de duurzaamheidsmodule heeft voltooid
- # afgeronde duurzaamheidsinnovaties per jaar

Borging & monitoring

- Kwartaalrapportages duurzaamheid; jaarlijkse directiebeoordeling
- Leerplatform & communicatiekalender; borging in HR-cyclus (rollen/competenties)
- Innovatieproces met pilot-selectie, evaluatie en opschaling
- Interne audit MTZ
- Plan & Evaluatie Communicatie Over Duurzaamheid

Governance, rollen en verantwoordelijkheden

- **Raad van Toezicht (RvT):** ziet op hoofdlijnen toe op de integrale borging van duurzaamheid in strategie en risicobeheersing.
- **Raad van Bestuur (RvB):** stelt beleid vast, bepaalt koers, bewaakt integraliteit met kwaliteit/veiligheid/financiën en verantwoordt extern.
- **MT:** vertaalt beleid naar jaar- en locatieplannen; borgt middelen, prioriteiten en besluitvorming (P&C-cyclus).
- **Duurzaamheidscoördinator:** beheert MTZ/Green Deal-dossiers, onderhoudt CO₂-routekaart, coördineert audits, rapporteert per kwartaal.
- **Themaleiders (Vastgoed, Inkoop, Facilitaire Voorzieningen, Techniek en Gebouwen, PO&O, Wonen met Zorg):** realiseren pijlerdoelen binnen eigen domein.
- **Locatie- en teammanagement:** implementeren maatregelen, borgen werkafspraken en scholing.
- **Inkoop:** past duurzaamheidscriteria toe, monitort leveranciersprestaties en circulariteit.
- **Arbofunctionaris:** bewaakt de randvoorwaarden PGS-15, Arbo.
- **Techniek en gebouwen:** bewaakt de randvoorwaarden legionella, binnenklimaat.
- **Medewerkers & Medezeggenschap:** signaleren kansen/risico's en leveren input voor PDCA-verbeteringen.

Implementatie en uitvoering

Het beleid wordt vertaald naar:

- Portefeuilleroutekaart vastgoed;
- Locatieplannen;
- Themaplannen op basis van de eisen van de Milieuthermometer Zorg;
- Duurzaam inkoop- en contractbeleid.

Prioritering vindt plaats op basis van impact, haalbaarheid en zorgcontinuïteit.

Risico's en beheersmaatregelen

Onderstaand worden de belangrijkste overkoepelende risico's beschreven die de realisatie en borging van de duurzaamheidsdoelstellingen kunnen beïnvloeden. Deze risico's doen zich voor op meerdere niveaus binnen de organisatie en raken zowel mens, middelen als randvoorwaarden. Per aandachtsgebied is aangegeven welk risico wordt onderkend en welke beheersmaatregelen worden ingezet.

1. Mens & Gedrag

Risico: Wanneer medewerkers duurzame werkafspraken niet consistent toepassen, ontstaat variatie tussen teams en neemt de kans toe op onnodig energie- en materiaalverbruik. Dit kan de voortgang van maatregelen vertragen en milieudoelstellingen onder druk zetten.

Beheersmaatregel: Door zichtbaar voorbeeldgedrag van leidinggevenden, korte gerichte scholing, coaching op de werkvloer en duidelijke visuele werkinstructies wordt gewenst gedrag ondersteund en geborgd. Via teamoverleggen, feedbackrondes en opname van duurzame competenties in HR-processen wordt naleving structureel versterkt.

2. Data & Aantoonbaarheid

Risico: Wanneer data onvolledig, inconsistent of versnipperd wordt aangeleverd, ontstaat onduidelijkheid over voortgang en prestaties. Dit maakt sturing moeilijk en belemmert aantoonbaarheid richting MTZ en de Green Deal.

Beheersmaatregel: Door uniforme definities, vaste meetmomenten, locatie-dashboards en datakwaliteitscontroles wordt de betrouwbaarheid van gegevens geborgd. Interne audits en managementreviews zorgen voor opvolging en verbeteren de sturingsinformatie.

3. Techniek & Vastgoed

Risico: Als uitvoering van routekaartmaatregelen vertraagt of installaties niet optimaal functioneren, kan dit leiden tot comfortproblemen, hogere energielasten en achterblijvende CO₂-reductie.

Beheersmaatregel: Door routekaart, MJOP en strategisch vastgoedplan goed op elkaar af te stemmen en binnenklimaat actief te monitoren, blijven technische prestaties geborgd. Prestatieafspraken met leveranciers en duidelijke overdrachten bij inbedrijfstelling voorkomen afwijkingen en verbeteren betrouwbaarheid.

4. Financiën & Middelen

Risico: Fluctuerende prijzen, beperkte investeringsruimte of wegvallende subsidies kunnen leiden tot uitstel van maatregelen of minder effectieve keuzes, waardoor duurzaamheidsdoelen moeilijker haalbaar worden.

Beheersmaatregel: Door maatregelen te faseren, te koppelen aan gepland onderhoud en een total-cost-of-ownership-benadering te hanteren, worden middelen doelmatig ingezet. Subsidieverkenning en meerjarenbegroting bieden tijdige financiële ruimte.

5. Governance, Compliance & Reputatie

Risico: Onduidelijke verantwoordelijkheid of onvoldoende naleving van wet- en regelgeving (EED, Informatieplicht, PGS-15, legionella) kan leiden tot herstelkosten, sancties en reputatieschade.

Beheersmaatregel: Heldere rolverdeling en besluitlijnen, borging in kwartaalrapportages en directiebeoordeling, aangevuld met planmatige compliancechecks en audits, zorgen voor voorspelbare naleving. Transparante verslaglegging versterkt vertrouwen intern en extern.

Evaluatie en actualisatie

Dit beleid wordt jaarlijks geëvalueerd op effectiviteit, datakwaliteit en haalbaarheid en eenmaal per drie jaar herijkt. Waar nodig worden ambities aangescherpt of gefaseerd, in lijn met MTZ-eisen en de Green Deal Duurzame Zorg 3.0. De uitkomsten worden opgenomen in het jaarverslag en vormen input voor de volgende cyclus van locatieplannen.

Bijlage 1: Compliance matrix

Strategische Pijler	MTZ Thema's (versie s.7)	Doelen Green Deal Duurzame Zorg 3.0
1. Klimaat & Energie	2. Energie 5. Luchtkwaliteit 9. Vervoer 11. Vastgoed	Doel 2: Halvering van de CO2-uitstoot
2. Circulaire Bedrijfsvoering	6. Afval & Grondstoffen 7. Voeding & Catering 8. Reiniging 10. Inkopen	Doel 3: Circulair en zuinig met grondstoffen
3. Veiligheid & Omgeving	3. Water & Afvalwater 4. Gevaarlijke Stoffen 12. Groenbeheer	Doel 4: Milieubelastende impact van medicatie en stoffen
4. Groene Zorg	14. Groene Zorgproces	Doel 1: Gezondheidsbevordering Doel 3: Circulair en zuinig met grondstoffen
5. Toekomstbestendige Organisatie	1. Management & Organisatie 13. Communicatie & Bewustwording 15. Innovatie	Doel 5: Vergroten van bewustwording en kennis